

Tas Latweefchu draugs.

1840. 7 Merz.

10ta lappa.

Z a u n a s s i n n a s.

Is Calenderu semmes. Taggad isrehkinaja, ka lihds schim tik pa Calenderu un Skottu semmi ifnogaddâ lihds 50,000 zilweki zaur seelku dserfchanu effoht nomirruschi, un ka no teem zilwekeem, kas ahpreatâ, gan pufse zaur to paschu grehku effoht krittuschi tahdâ nelaimê. No trim zilwekeem, kas truhkumâ, diwi sewischki zaur dserfchanu effoht palikkuschi nabbagi; un no tshetreem, kas laundarritaji, trihs arri ar brandwihna palihgu tahdus darbus padarrijuschi.

Waijaga, kad behgli fakers, arri ar stannu fargatees, ka tas mums ne darra fshahdi. Nahk ne senn sweschs wihrs frohgâ, un frohdsineeks, kâ peeklahjajs, winnu waiza pehz passés. Sweschajs atbild, winnam gan effoht, bet ko palihdseschoht winnam rahdih, winsch tol rakstus ne prohoht. Schis winnam fakka: nahz man lihds us muischu, tur gan atraddisim kahdu, kas tahs proht. Eet obbi turp, bet paschâ muischâ, kad jau frohdsineeks taitahs pirmajs zaur durrim eezet, behglis tam nasi durr muggurâ, un kautgan schis wehl atraujajs un turrajs pretti, tatschu winnu us weetas nobeids. Gribb knaschi aisfreet, bet nahk tam wezs wihrinsh pretti, meerigi sawu zelku staigadams un ne mas ne sinnoht, kas tē notizzis; schim behglis arri nasi taitni eedure firdi. Zomehr pa to starpu jau wairak lauschu fanahkuschi, behgli fanehme un nodewe pee teefas.

• Stahsts no atgreeschanas ta Zuhdu daktera Kapadose.

Weekta, beidsama dalka.

Dakters stahstija par pabeigu wehl tã:

Tas bija zota Oktober deena, kad mans brahls Deewa meerâ aisgahje, paschâ tã deenâ, kurrâ preeksch tshetreem gaddeem to kristibu biju fanehmis. Us to paschu deenu arri mans mihtais brahls, kristihis ar ugguni un Garru, tappe usnemts debbes draudsibâ. Kad bija nomiris, meh's atraddam wiffas winna leetas un rehkinus, jo winsch: bija kohpmannis — tik labbi apkohptas, kâ buhtu tas jau sawu gallu paredsejis. Winna rakstamâ galdâ atraddam wiffas tahs grahmatas, ko es par scho gaddu tam biju rakstijis, isstahstidams to Deewa padohmu no muhsu labkshchanas; tã patt arri weenu perschu is kahdas

grahmatas, fo pats bija rakstijis, par to zerribu us isglaibfchanu zaur tizzibu, fo winsch kahdâ ahdas keshinâ wiffur mehdsse fewim lihds nehfaht.

Us to sinnu no winna nahwes kahda mahsa manuas mahtes arr' peegulle wahja un nomirre, tã patt arri manna tehwa = mahsa, tã kã nu mannim peezi mihli raddi bija atnemti us muhschibu. No scha laika Deewam patikke mannim wairak meera life redseht mannã dshiwê, un mannim peeschlihye weenu mihlu fristigu draudseni un behrniaus, kas tuhdaia us to wahrdu ta trihsweeniga Deewa to fristibas schelastibu fanehmuschi, par kurreem mehss weenumehr luhdsam, lai tee dshwo un nomirst tam augstam Deewam par gohdu, kas sawu schelastibu irr parahdijis mannim, kã winna nezeenigam kaspam.

Eas fristigs draugs dakter Kapadose, kas scho stahstu no sawas dshwes, un no sawas atgreeschanas schinnis rakstos usschmejis, ne ilgi pehz tam, prohti ruddent 1836, sawas paschas, un sawas gaspaschas wesselibas deht, ar saweem behrneem no Amsterdames us Schweizeru semmi atnahze, fur tas no kahdeem brahteem eelsch Kristus, kas winnu jau bija dabbususchi pasiht, ar mihlestibu tiffa fanemts. Kahdas neddelas dshwoja tas Newfschateles pilsehtã, un tad atkal us Genfes esera mallas, fur wehl siltaks gais. No turreenes tas dauds jaukas, tizzibas un mihlestibas pilnas grahmatas rakstija us to draugu Newfschateles pilsehtã, kas arri scho winna dshwes = stahstu irr lizzis drikkheht. 1837tã gaddã winna mihlais laulahes draugs peegulle wahja, un ar leelu pazeeschanu gruhthã gullã dauds fahpes panehdama, pehz kahdahm deenahm "ar Deewu!" fazzijuse sawam draugam un mihleem behrneem, noschlihrs no schahs pasfaules, un atsgahje pee duffeschanas. Gruhthi bija tam noskummuscham arraitnam ar sawu behrnu pulzinu, panest scho noschlierschanu sawas deewa = tizzigas, mihlotas draudsenes. Weenigu, bet arri ihstenu atweegloschanu atradde tas lohjidamees appaksch sawa Deewa un schehliga Pestitaja rofkahm. Winna prahts bija schis: sawu firdi weenumehr kahdã paklausfchanã noturreht, kã Deewa behrnam peeklahjabs. Man stahpst pehz Deewa, — tã raksta winsch — Kristum, manna manta, buhs peepildihc wiffu mannu dwehfeli. Jesus! nahzi drihs! un juhs durwis, atwerratees, durwis mannas firds, werratees plaschi wakkã, ka tas kehniusch tahs gohdibas pee mannim eenahl — ikdeenas wairak pee mannim eenahl! Winsch lai dohd mannim ar Sahmuëlu klausitees us winna balsi, un kad winsch us manni runna, fazzihc: Kungs, schè esmu es, fo gribbi tu lai es daru!?

Tanni ruddent scha drauga mahsa Ollenderu semmè peegulle wahja us mirfchanu, tapehz schis winnas brahlis steidsahs no Schweizeru semmes atkal us sawu tehwa = semmi, fur tas arri nu patt wehl dshwo un faraksta grahmatu, kurreas wirraksts irr: Jehowa = Jesus, — par kurreu zerrejam arridsan jums sinnu doht, kad ta mums buhs tiffuse rohkã.

Weidscheht sawu dshwes = stahstu, tas luhds; lai wiffas fristigas dwehfetes tam palihdsetu Deewu gohdinacht un pateikt par to, kas tas scho paschu un winna brahli til schehltigi irr gribbejis israut no tumfibas us atsichchanu sawa mihla Pestitaja; lai palihdsetu winnam arri luhgt, ka tas pats muhschigs labbums notiftu arridsan winna mahtei un mahfai!

Tad wehl tas faraksta no wezjas testamentes, fahkdams no Mofsus lihds

gallam wiffas tahs weetas, kas praweeschu garrâ rahda un fluddina to nahka-
mu Pestitaju, no wiffas firds kahrodams, lai jel tee winna brahli pehz meefas,
lassidami ar apdohmu wiffas schahs rakstu=weetas, skaidri noprastu, un tizzetu,
ka eefsch Jesus Kristus wiffi schee wahrdi teescham un pateefigi sawu peepildi-
schanu arraddusch, un ka teem nu ne wajaga wairs zitta Pestitaja gaidiht.

Schis winna stahsts noheidsahs ar scheem Jahna wahrdeem: Un es redseju
gohdo=krehflus, un kas us teem sehdeja, un ta teefa teem tappe dohta; un es re-
dseju tahs dwehseles to, kam ta galwa bija nozirsta Jesus leezibas deht, un Dee-
wa wahrda deht, un kas to swehru ne bija peeluhgusch, neds winna bildi, un
ne dabbujusch to sismi pee sawahm peerehm un pee sawas rohkas, un dshwoja
un waldija ar Kristu tuhkstosch gaddus. Bet tee zitti no teem mirruscheem ne
tappe atkal dshwi, teekams tuhkstoschi gaddi bija pabeigti; schi irr ta pirma
augfchamzelschana. Laimigs un swehts irr, kam dalka irr pee tahs pirmas aug-
fchamzelschanas! Pahf scheem tai ohtrai nahwei warra newaid; bet tee buhs
Deew aun Kristus preesteri, un waldihs ar winnu tuhkstoschus gaddus. (Jahn.
parahd. gram. 20, 4—6.)

Un tas gars un ta bruhde fakka: nahz! un kam twihkst, tas lai nahf, un
kam grihbahs, tas lai nemm to dshwibas uhdeni bes makfas. (Jahn. parahd.
gram. 22, 17.)

L.

• Dabbas un sfunstes eemannischanas, kas dshwneekem preemihf.

Deews wisseem dshwneekem irr ihpafchas eemannischanas dewis, ar fo tee
wiffu padarra un atrohn, kas teem pee dshwibas usturra wajaga. Schihs dabbas
eemannischanas pee zitteem dshwneekem tohri wehrâ seekamas irr. Demahzjijuschees,
neapdohmadami, neffohlari, un nepeerahditi, winni itt ar seelu gudribu, un gan
drihs no paschas dsintas, wiffu padarra, kas teem pee usturra, pee eenaidneeku no-
turrefchanas, pee mahju weetas uskohpfschanas, un pee sawu behrnu apfargafchanas
wajaga. Winni dauds reisahn tà darra, ka warretu dohmaht, ka tee newarr buht
bes prahta, bes fapraschanas, apdohma un gudribas, kas tà sinn sahft un beigt. To-
mehr wifs tas irr dabbas eemannischana, kas teem eedsinnusi. Winni tik ween dab-
bai klaufa, kas teem par labbu irr eedohta, un newarr pahf to pahri kahpt. Jo

Lohps sawai dabbai paklaufa,
Bet mehs dauds wairak effam.

Schihs dabbas eemannischanas fewischli pee dshwneekem irr nomannamas

1. Kad tee sawu barribu mekle.

Putnis no tuhkstoscheem graudeem riktigi tahdus ween sinn islassitees, kas win-
nam derr, un wiffus zittus atstahj, kas winnam labbu nedarra. Dabbas eemanni-
schana schim to mahja isfchirt. No kam tas nahf, kad us gannibahm, fur pulks
lohpu eer, zittas sahles pa wiffam neaistiktas paleef, un patt faufds laifds stahw,
kamehr tahs labbas sahles wifsapfahrt tohp pehdigi noehstas? Kas redsejis lohpus
aisteekam semmes frihflinus? — No kam tas nahf, kad katrai lohpu kahrtai, kas
sahli grausch, irr sawas sahles, kas teem gahrdi, un fo ween ehd un mekle, zittas
atstahdami jo baddu zeefchoht? Winni naw paschi isprohwejuschi, ka schihs teem
fikti darra, winni no zitteem to naw noskattijusch. Za irr dabbas eemannischana,

kas tohs dsenn un pamahja, un Deews, kas radditais, teem tahdu irr dewis, lai winni no breefmahm warr isfargatees, jeb schu teem naw zilweka prahtigs gars, kas apdohmadams un to atzerredams, ko redsejis jeb no zitteem dsirdejis, mahk isfargatees.

Reisahm ta arri irr eedsimmusi skunstes jeb wiltibas eemannischana, ar ko schee sinn sawu usturru pee few dabhuht, jeb sawu barribu pagahdatees. No lapsas kuhminas ffohlahm dands ko stahstih. Un gan arri tee tihkli irr skunstigi taifiti, ko sirnekti preeksch muschahm un knauscheem paschuhn. Mellais dsennis ar tohm fehklahm pahrtteef, kas appaksch eglu tscheekuru lappahm gan zeeti irr paglabbatas. Winsch ar leelu mundribu us kohfeem uskaphj, ar abbahm kahjahm un ar asti peeturredamees. Bet tscheekuri kampis, winsch to newark ar abbahm kahjahm zeeti turreht, kamehr pachdihs. Ka winsch darra? Winsch ar sawu stipru deggoni kohkam eekalk labbu zaurumu. Tur tas to nolaustu tscheekuri eebahsch, un ta winsch nu tahs fehklas warr isluppinahst, ka weer patihk. — Zitteem tee graudi, reeksti u. r. j. pr., ar kurrahm winni pahrtteef, papreeksch no tschaumalahm un fauleem irr jaisdabbu, un to winni til gudri darra, itt ka us to buhtu mahziti. Sprid ses siw tina i irr garsch truhbains deggons muttes weetâ, ta pee juhrmallas miht, un ar muschahm un knauscheem pahrtteef. Ja nu kahdu eeranga us lappinu jeb almintinu fehsham, tad ta sprid ses siw tina pehz to sprid sinâ uhdens lahfiti, un kad irr trahpijusi, un to uhdenti eegahfusi, tad to nokeer un apehd. —

Dands tahdu putnu irr, kas no dabbas eemannischanas dsihiti, eefam seema nahk, kas teem buhtu nepahrzeeschama, sawu mahju pussi astahj, un tahsu jo tahlu us filtakahm semmehm prohjam dohdahs, fur wairak barribas irr. Mehs tahdus putnus par staigatojeem putneem pasauzam. Tee sawu laiku itt teescham sinn un noproht, un tadeht sawu zellu pa gaisu skeedami usnemm, kamehr seemas aufstums wehl ne nahk. Un ta winneem tahda stipra eemannischana irr, ka patt no zilwekeem nokeerti, un eeksch sprahsteem eelikti, winni ap to laiku paleek nemeerigi, un bailigi pasfraidâ. To pee pa ipal ahm warr redseht. — Schahdu staigataju putnu zelsch zeemi tahsch buht, pa wissu plattu widdus juheu pahri, us Ahsiu un Ahprikû. Un tas gan par brihnumu irr, ka schee putni nei tahs semmes, nei to gaisu pahrsinnadami, patt par nakti sawu zellu steids nepeekussuschi. Bet tas wehl wairak par brihnumu irr, ka winni, kad pawassara nahk, til ilgi nohst bijuschi, ne ween to tahlu zellu sinn pahreht lihds pee mums, bet arri to pussi un to weetu riktigi atrast, fur tee pehrnâ gaddâ irr mittuschi. Besdeligas sawu balki pasihst, schubbite sawu kohku, kaukis sawu paslehptu kruhm, swehtete sawu juntu, fur tee irr perrejuschti jeb peedsimmuschi. Tapehz mehs ta lassam rakstite pee ta praweescha Jeremijasa, Stâ nod. 7tâ p.: "stahrks appaksch debbes siun sawu laiku, un weena uhbele un dschewe un besdeliga nemm sawu atnahk schanas laiku wehrâ, bet manni laudis ta Runga teefu neatsihst."

Swehteti, besdeligas, paipalas, zihruti, strafdi, lagsdigallas, dschewes, mescha sohfis un pihles, un dsegguses irr tahdi staigataji putni, ko ilkats pasihst.

F. R.

Brihw drikket. No juhrmallas gubbernementu angkas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napier sky.

Latweeschu drauga

p e e l i f f u m s

pee № 10.

7 März 1840.

Ra

Wahzsemme tas uestizzams Deewa wihrs
Mahrtn Lutters
attkal to kristigu tizzibu sahjis fluddinacht skaidru.

Prima dalka.

Tihra un skaidra irr ta mahziba, fo Kristus zilwekeem no debbesim atnessis: ihsta debbes dahwana; ta irr skaidres awotinsch, fur zilweki to dshwu pateesibas un swehtibas uhdeni warr fineltees. Bet zilweki, woi neprahrtigi, woi kahrigi un lepni, woi aplams neeki buhdami, drihs scho swehtu awotinu maitaja un apgahnija, ta ka paschi swehti Apustuti, ja no jauna buhtu nahkusch pasaulé, scho tizzibu gan wairs ne buhtu pasinusch par to paschu, fo winnu Kungs un Meisteris semmes wirsu bija fluddinasis, un fo paschi bij apleezinajusch.

Kristus bija mahzjis, ka winsch pats ween effoht draudses galwa; bet nu zits, weens mahzitajs Rohma, tas pahwests, pats sauzahs par draudses galwu, leelidamees, ka Kristus pats wissu waldischanu par draudsehm winnam effoht eedewis rohkás, pats par tahm wairs ne gahdadams. — Kristus bija mahzjis, lai Deewu peeluhds garrá un pateesiba; bet nu kristiti zilweki dohmaja Deewu gohdacht, garrus pahtarus skaitidami, swezzas dedsinadami, kwehpinadami, swannidami, gawedami, un zittus ahrigus darbus darvidami, fo par Deewa kalposchanu sauze, un no ka Jesus Apustuti ne fo ne bija sinajusch. — Kristus bija sazzjis: manna walstiba newa no schihs pasaulés; bet nu pahwests, par Kristus weetneeku wirs semmes saukdamees, pah wissem pasaulés kehneem gribbeja zeltees, un teescham arri zehlehs, waldineekus ta pat eezeldams un nozeldams. — Kristus un winna Apustuti bija mahzijusch, ka Deews ween grehkus peedohdoht; bet pahwests sazzija: pats peedohdu ar to spehku, fo Deews man dewis; un par to wehl makfu nehme, grehku pameschanu par naudu pahrdohdams; un winsch ne peedewe tohs grehkus ween, fo jau zilweks bija padarrijs, bet arri tahdus, fo us preekschu wehl gribbeja padarriht; bet sinnams naudas bij ja dohd. — Ak! winni ta Kristus pascha wissdahrgaku eestahdischanu bij samaitajusch. Jo tas Kungs, swehtu walfarinu eestahdidams, gan bija sazzjis: dsereet wiffi no scha bikkera; bet pahwests pawehleja, to til mahzitajeem, Feisereem un kehneem doht, bet zitteem zilwekeem to maasi ween. — Kristus pats arri un winna mahjekti nabbadiba un truhkuma ween bij dshwojusch, bet schee draudses mahzitaji, fewischki tee augstaki, tee biskapi, wiesbiskapi u. t. pr. bij it baggati un stalti kungi; tee bija ta pat ka zitti semmes waldineeki, walfaja dahrgas drehbes, dshwoja branguma un pilniba, turreja ta pat arri sawu karraspehku, un paschi gahse karrá. Schee augsti mahzitaji paschi arri Deewa wahrdus ne fluddinaja; bet winnu darbs bija, ka semmakus mahzitajus, basnizas, pulkstenus, basnizas, gramatas, kapr

feh̄tas u. t. p. eefwehtija, un leelu naudu par to fanehme, bet par paschahm draudseh̄m tee ne mas ne gabdaja; to winni zitteem semmakeem mahzitateem ween pawehleja. Ar pascheem mahzitateem wahja leeta ween bija. Schee — ka wezjas grahmatas mums stahsta — Kristu pa wissam bij aismirsuschi, to ween fluddinadami, ko paschi sawa prahr̄a bij isdohmajusch̄i, ka grehku pameschanu wajag pirktees, ka us swehtahm weetahm ja staiga, ka baggatas dahwanas ja dohd muhkeem, un zittas tahdas leetas; bet no pascha swehta ewangeliuma ne wahrdinu ne fazzija. Bes tam tee arri wissabds grehks̄s dsh̄woja. Teem brishw ne bija lauliba eedohtees; bet par to tee neschlihti sahje dsh̄woht, laulibu pahrkahpe un zittus tumfibas darbus padarrija, no ka kauns runnaht. Gan wiss̄i scho negohdu redseja un sinnaja; tomehr pasauligas teefas tohs par to ne warreja strahpeht un sohdiht; jo tee appafsch pahwesta waldischanas ween stahweja, un tas winnus scheshloja.

Kahda wezza grahmata par scha laika mahzitateem fakka ta: winni no Kristus zeeshanas un nopelna it ka no kahdas pasakfas runna; par to tizzibu eefsch winnu ne weenu wahrdu ne fakka. Winni mahza, ka Kristus irr bahrgs sohgis, kas wissus tohs pasud̄dinahs, kas swehtu nomirruschu zilweku aisluhgshanu par paligu ne mefle, un kas grehku-pameschanu ne pehrkahs. Winni arridsan mahza, ka zilwekam labbus darbus wajag darricht, kad winsch to muhschigu dsh̄woschanu grihb dabbuht. Tomehr winni te ne runna no tahdeem labbeem darbeem, kahdus Deews sawds bauflods wisseem zilwekem pawehlejis; bet winni paschi ifdeen̄as jaunus labbus darbus isdohma, prohti, ka buhs gameht, tik un tik dauds reis tehwu-reisi woi zittas luhgshanas flaitiht, us swehtahm weetahm staigaht u. t. j. p. Winni tik us to ween dohma, naudu no laudim sahraht; tapeh̄z arri aisleedse, ka ne bija ehst gallu, sweestu un feeru, un to par leelu grehku sauze; tomehr scho grehku ar naudu warreja atlihd̄sinah̄t u. t. j. p.

Bet schi mahzitateem samaitaschana bija ta ihstena fakne wissa launa eefsch kristitas draudses. — Ta arri Jesus us saweem mahziteem fazzija: juhs effat tahs semmes sahl̄s: juhs effat tee, kam ja gabda, ka pasauke ne sahl puht, grehkeem kalpodama. Ja nu ta sahl̄s neleetiga, flakta, nespeh̄ziga; ar ko tad taps sahl̄hts? Ja juhs grehkeem un nebeh̄diba dohdajtees un wiltigu mahzibu fluddinajeet, ka juhs tad zittus no grehkeem warrat noturreht un pasargah̄t? — Kad nu paschi mahzitateem tahbi bija, woi tad brishnums, ka laudis bleh̄n̄u-tizziba un tumfiba ween staigaja, un ka grehki un meefas darbi un wiss̄i fada negantiba winnu starp̄a bija, ta ka wezjas grahmatas lassam? — woi brishnums, ka greh̄zineeki jo drohschaki galwu pazehle, sinnadami, ka grehku peedohtschanu par naudu warreja pirktees, bes noscheshloschanas un atgreeshanas?

Bet ta patt laudim taf bija Deewa wahr̄di, no ka labbaku atsihschanu warreja dabuht — Ras to dewe? — Schis awots tahs ihstenas atsihschanas un gudribas teem pa wissam bija zeets; jo pahwests, ne grihbedams, lai laudis pateesibu atsihst, stipri bij aisleed̄sis, lai ne weens ne drihkt, pats bihbeli lassih̄t; un tas zilweks leela atbildeschana un strahpe eekritte, pee ka tahdu atradde.

Bet lai darrija, ko grihbedams, winsch tomehr to labbu seh̄flu ne speh̄je apmah̄kt un pohstih̄t, ko pats Kristus bija isseh̄jis. Schi seh̄kla bij palikkusi dsh̄wa un speh̄ziga, un fluffinam augtus nesse zilweku firdis, lai pateesibas eenaidneeki arri deesinn zil traksoja. Bija wehl palizzis mas pulziensch ihstenu Jesus draugu, kas winna draudses samastaschanu atsinne, un fluffinam par to nopuhteh̄s; daschu brishd arri ta scheshlojahs, ka

to dabbuja dsirdeht; pehdigi ikweens gohdigs un deewabihjigs zilweks jo drohschaki sahze runnaht no ta, fa kristigas draudses buhschanu waijagoht tihriht un atjaunnaht; luhse arri pahwestu un zittus augstus basnijas waldineekus, lai mahzitajus saajina, fa par to warr apdohmaht un kristigai draudsei palihdseht. Bet tas pahwestam ne mas ne patikke, un winsch lihds ar saweem draugeem nu schohs lautinus gan breefmigi ar ugguni un sohbinu sahze waijaht. Eä tee stary dauds zitteem arri tohs Jesus draugus un pateesibas leezineekus Jahni Guffu, Jeronimufu no Prahgas, un 1498tä gaddä Jeronimufu Sawonarola ar ugguni nomaitaja. Tomehr tee Deewa pateesibu ne warreja apspeest. Kad elje degg, leij uhdeni wirsä, jo wairak degs. Nu laudis jo wairak tahs grahmatas laffija, fo tee nonahweti Deewa wihri bij rakstijuschy, un fo pahwestneeti lihds ar winneem bija nolahdejuschy un sadedsinajuschy; nu tee jo wairak winnu mahzibas peeminneja, fo winni mirstohht bij apleezinajuschy; dasch arri jo drohschaki par kristigas draudses samaitaschanu sahze runnaht, paschu pahwestu ne taupidams. — Eä gan drihs 100 gaddi pahrgahje, kamehr pahwests draudeja, waijaja un nokawe, un kamehr pateesibas draugi woi kluffu zeete, bailigi nopuhsdamees, woi arri bes bailibas preeksch wisseem laudim runnaja; un ilkates prahtigs un apdohmigs zilweks gan redseja, fa ilgu laiku tä ne warreja palikt. Bija tä, fa leels ugguns, fo gan apdsiffuschy, bet fur wehl dsirkstele pelnds palikkuse. Mas brichtinsch ween; un ta dsirkstele paleek par leesnu! Deews arri jau bij isredsejis to, kam schy leesma bij ja uspuht.

3.

(Us preekschu wehl.)

• Tizzigas Dohmas pahr daschadahm leetahm.

Zettortajs bars.

10. Jehrinsch.

Jahnis facikke wakkara gannu, fas sawahm awim pakkat gabje, un masu jehrinu nesse flehpt, fas us lauka bij peedsummis. Pee ta Jahnis tublin eedohmajahs sawa labba ganna Jesus Kristus, un dohmaja to, fo Esaijas no winna bij papreeksch fluddinajis (40 nod. 11): Winsch gannihs sawu gannamu pulku, fa weens gans, winsch fa pulzinahs tohs jehrus sawas rohkäs, un neffihis sawa flehpt, un weddihis weeglinahm tahs gruhdas awju-mahtes. Un tad winsch pats pee fewis tä fazzija: Fas lai no mannim tahstu nohst irr, dohmaht, fa schis awju-gans ruhpigakt un mihligakt gabda par sawu gannamu-pulku, ne fa tu, Kungs Jesus, par sawu draudsi, fo tu ar sawahm dahrgahm affinim effi atpirzis! Ja tu, mans peetizzigais gans, negribbetu tohs wahrigus un wahjus jehrinus nest, winnus kohpt, tohs pasudduschus mekleht, tohs apmalbijuschus atwest atpakkat, tohs eewainotus ahrsteht: ak woi tad tew wehl buhtu weens gannams-pulks? — Mans Destitais, mehß effam tawi jehriini un awis, fas no tewis behgam, bailigi, nesapraschi, wahji un nespehzigi, bet tu effi ustizzams gans, fas wissu reds, sinn un eespehj. Ja tu muhs newadditu, fas tad muhs warretu pasargahht no samaitaschanas? Ak zeff manni, mans gans, us saweem kameescheem, un neff mannu nogurruschu dwehseli! fargi manni, fa es tew nepaleeku pakkat! Par to es tewi telkschu un flaweschu wissä muhschiba.

11. Zihruslis.

Zihruskam irr tahds eeraddums un dabba, fa winsch, kad grubb dseedahht nenos sehstahs, tä fa zitti putni barra, us kahda kohkas-sarra jeb krumina, bet winsch libdinajahs gaisa un arween jo augstaki dohdahs us augschu, fa isleekahs, fa winsch dseedajohht

jo wairak dabbu lusti us augfschu dohtees us debbestm, un ar to gribbetu rahdih, kam par gohdu winsch sawu dseefminu dseed, un ka tas tur dsihwo augfchâ. Zahnis flattis jahs us scho putnina un klausija winna dseefminas ar preeku un dohmaja pars pee sewis: Ut kâ labbi mans Pestitais irr fazzijis: Skattaitees us putneem gaisâ! (Matt. 6, 26.) Kâ labbi rahda man schis putnis, ka man ihsti, no wissas firbs un apdohmigi, buhs Deewu teite un flaweht! Tas irr nomonnihts, ka winsch itt kâ noliktâs stundâs no semmes pazellahs un sawam radditajam par gohdu sawas dseefminas dseed, tik labb' nakft, kâ deenu. Woi tad nu man bij buht kuhtrakam, mannu Deewu flaweht, ne kâ putnam, man, kas es tuhstoschreis wairak labba no Deewa esmu dabbujis, ne kâ winsch? Ne! Es teikfschu to Kungu allaschin, winna teikfschana manna muttê buhs weenumehr (Dahw. dsm. 34, 2). Un jebfschu daschahret manna luhgfschana irr flitta, tad es tomehr no schâ putnina redsu, ka ja es ilgojohs un gribbu luhgt, ka tad man arri jo wairak preeks buhs us luhgfschanu; jo wairak mans gars no tahm semmesleetahm pazellahs, jo tuwak winsch nahks pee debbes. Un kâ nebij tam debbeschigâ preekâ degt, kas debbestim nahk tuwak? Kâ nebij tam tapt apgaismotam, kas ilgojahs pehz tahs muhschigas gaismas? — Kungs, kad es faulfschu, tad sinnu es, ka Deews ar mannim irr (Dahw. dsm. 56, 10).

12. Wardes.

Siltâ pawaffaras laikâ wardes weenâ dihki gauschi kurze. Zahnis to dsirdejis, dohmaja, ko schis no tahm warroht mahzitees, un driht atradde, ka tahs branga bibe un lihdsiba effoht no dsehraju-brahleem; jo tapat kâ wardes sawâ dihki un duhstsi ar leelu preeku zitta pahr zittu brehz: »wrek-ek-ek« un »ko-aks, ko-aks« itt kâ gribbetu lagstigallai lihds dseedah; tapat tas arr' eet krohgôs ar teem, kas sawu preeku melle eeksch dserfschanas. Krohgs arri swehtdeenâ, ta Kunga duffeschanas-deenâ, un tad Deewam schehl! wiswairak irr pilns no tahberem dsehresem, tur tee plohsahs un trakko weens pahr ohtru, weens brehz schâ, ohtes tâ, weens pluksche scho, ohtes to, kamehr zaur dserfschanu paleek bes prahta un wairs naw kâ zilwekt, bet kâ lohpi; jo dserfschana padarra zilweku lohpam lihdsigu. Un eeksch tahdas negontibas un trakkuma tee melle preeku. Nu, juhs dsehraju-brahli! kurzat, fleedsat un trakkajat eeksch juhsu grehku-duhstsim, bet peeluhkfojeet, ka juhs pehz tam nenahkat tai sanki, kas ar ugguni un fehru degg muhschigi! — Pehz tam winnam nahze prahtâ, ka arr' tohs lischkus un melkutus ar wardehm warroht salihdsinast. Tee daudfreis pahr daschu deewabihjigu zilweku tik ilgt breefmigt fleedf un mello, kamehr Deews tahdam pehz sawa swehta padohma un prahta leek tumfiba fehdeht (Mik. 7, 8); bet tâ kâ wardes, tik lihds tahs tumfiba eerauga swezzi, paleek kluffas un kâ mehmas, tapat arridsan teem melkuteem japaleek kâ mehneem, kad Deews sawas pateesibas gaischumu leek spihdeht. Bet ko tad buhs darriht, kad weens no nihnahm mehlehym tohp apmellohts? Wajjag likt tahm wardehm kurkt, teem stahrkeem parkschlinast, tahm tschuhstahm schwahkt, un teem sunneem reet. Winni jaw zittu labz baku naw mahzihuschees! un arri tam taunumam irr saws laiks, kad tas warr istrakko tees. Deews weenreis tohs sawejus tatschu ar winnu nenoseedsibu weddihs pee gaismas, ka winni ar preeku redsehs winna tainibu (Mik. 7, 9). Lai Simejus lahð, kad tas Kungs winnam irr fazzijis (2 Sam. 16, 11), bet winnam buhs atkal japaleek kluffu un sawa netaisniba ja'atshst, kad tas Kungs winnam fazzih (2 Sam. 19, 19. 20) Mans Deews! dohd man schehlastibu, ka es sargohs no taunneem darbeem! tohs melkus tu gan ar sawu padohmu isnihzinast, kad tas ihstems laiks peenahkabs. 26.